

Księgowe obowiązki przedsiębiorców

W art. 2 ustawy o rachunkowości są wymienione podmioty które są zobowiązane prowadzić księgi rachunkowe zgodnie z zasadami/obowiązkami ustalonymi w powyższej ustawie jak i rozporządzeniach wykonawczych do tej ustawy..

Obowiązki przedsiębiorcy można podzielić na trzy tematy:

- I. Prowadzenie ksiąg rachunkowych i ochrona danych zawartych w księgach rachunkowych.
- II. Sposoby inwentaryzacji i wyceny aktywów i pasywów w trakcie roku obrotowego i na jego zakończenie,
- III. Obowiązki wynikające z sprawozdawczości przedsiębiorców

I. Prowadzenie ksiąg rachunkowych i ochrona danych zawartych w księgach rachunkowych

Przepisy ustawy o rachunkowości narzucają szereg obowiązków związanych z prowadzenie ksiąg rachunkowych jak i ich ochroną. Ustawa określa:

- w jakim języku powinny być prowadzone księgi rachunkowe, (art. 9);
- co powinna zawierać dokumentacja opisująca zasady (politykę) rachunkowości firmy (art. 10);
- gdzie powinny być prowadzone księgi rachunkowe (art. 11);
- terminy otwarcia i zamknięcia ksiąg rachunkowych (art. 12);
- co powinny obejmować księgi rachunkowe (struktura ksiąg rachunkowych) (art. 13 do 19) i jak w jaki sposób powinny być prowadzone (art. 24);
- minimalne wymagania co do wyglądu dowodu księgowego , jak i jego treści (art. 21 i 22);
- sposoby dokonywania zapisów księgowych w księgach rachunkowych (art. 23) jak i sposoby ich korekty (art. 25)
- sposoby ochrony i przechowywania ksiąg rachunkowych i rocznych sprawozdań finansowych(art. 71 do 76).

II. Sposoby inwentaryzacji i wyceny aktywów i pasywów w trakcie roku obrotowego i na jego zakończenie.

Ustawa o rachunkowości w rozdziałach 3 (art. 26 i 27) i 4 (art. 28 do 44) określa szczegółowe zasady inwentaryzacji składników majątku na ostatni dzień każdego roku obrotowego jak i wyceny aktywów i pasywów w ciągu roku obrachunkowego jaki i na jego zakończenie oraz sposoby ustalenia wyniku finansowego.

W artykułach 26 i 27 ustawa wyszczególnia dla jakich składników majątku i z jaką częstotliwością należy przeprowadzać inwentaryzacje i tak :

- dla środków pieniężnych aktywów pieniężnych (z wyłączenie zgromadzonych na rachunkach bankowych) raz do roku na ostatni dzień roku obrotowego
- dla zapasów materiałów, towarów, produktów gotowych i półproduktów znajdujących się w strzeżonych składowiskach i objętych ewidencją ilościowo-wartościową - co 2 lata

- dla nieruchomości zaliczanych do środków trwałych oraz inwestycji, jak i znajdujących się na terenie strzeżonym innych środków trwałych oraz maszyn i urządzeń wchodzących skład środków trwałych w budowie – co 4lata.
- dla zapasów towarów i materiałów (opakowań) objętych ewidencją wartościową w punktach obrotu detalicznego jednostki co rok.
- dla zapasów drewna w jednostkach prowadzących gospodarkę leśną raz do roku.

Art. 28 do 44 określają sposoby wyceny aktywów i pasywów na dzień bilansowy jak i też sposoby wyceny aktywów i pasywów w ciągu roku obrotowego. Nie zastosowanie się do ujętych zasad wyceny aktywów i pasywów w ustawie o rachunkowości może skutkować wydanie negatywnej opinii podczas obowiązkowego badania sprawozdania finansowego podmiotu przez biegłego rewidenta.

III. Obowiązki wynikające z sprawozdawczości przedsiębiorców

Ustawa nakłada na przedsiębiorców obowiązek przygotowania sprawozdań finansowych na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych (Art.45 do 63d). Określenie dnia zamknięcia ksiąg rachunkowych jest wyjaśnione w art. 12 ust 2 i jest to :

Dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych to:

- dzień zakończenia działalności jednostki w tym również sprzedaży, zakończenia likwidacji lub postępowania upadłościowego
- dzień poprzedzający zmianę formy prawnej;
- w jednostce przejmowanej dzień połączenia związanego z przejściem jednostki przez inną jednostkę.
- dzień poprzedzający dzień podziału lub połączenia jednostek(dzień poprzedzający dzień wpisu do rejestru połączenia lub podziału);
- dzień poprzedzający dzień postawienia jednostki w stan likwidacji lub ogłoszenia upadłości;

Inny dzień określony odrębnymi przepisami.

Przedsiębiorca ma obowiązek przygotowania sprawozdania finansowego składającego się z następujących elementów:

- Bilansu;
- rachunku zysków i strat;
- informacji dodatkowej.

W przypadku przedsiębiorców którzy podlegają corocznemu badaniu przez biegłego rewidenta, w związku z formą prawną przedsiębiorstwa lub przekroczeniem progów wymienionych w ustawie o rachunkowości (art. 64) sprawozdanie finansowe powinno dodatkowo zawierać:

- zestawienie zmian w kapitale własnym , w przypadku funduszy inwestycyjnych – zestawienia zmian w aktywach netto;
- rachunek przepływów pieniężnych.

W załączniku nr 1 do ustawy o rachunkowości znajdziemy informacje jak powinno wyglądać składniki sprawozdania finansowego i jakie informacje powinny być w nich zawarte.

Ustawa o rachunkowości nakłada terminy dotyczące terminu przygotowania sprawozdania finansowego jak i jego przygotowania. I tak:

- Kierownik jednostki musi zapewnić sporządzenie i przedstawienie właściwym organom spółki rocznego sprawozdania finansowego nie później niż 3 miesiące od dnia bilansowego (art. 52).
- Roczne sprawozdanie finansowe przedsiębiorstwa podlega zatwierdzeniu przez organ zatwierdzający, nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego.

Oczywiście oprócz obowiązków wynikających z ustawy o rachunkowości istnieje szereg innych związanych z przepisami podatkowymi, sprawozdawczości statystycznej i do Narodowego Banku Polski.

Ważne jest że niedopełnienie obowiązków zawartych w ustawie o rachunkowości jak i wyżej wymienionych przepisach może powodować nałożeniem wysokich kar na przedsiębiorstwo.

Norbert Sołtysiak, Kierownik Działu Usług Księgowych w FPA Group firmie świadczącej usług outsourcingowe z zakresu księgowości, kadr i płac.

The logo for SIM (Stowarzyszenie Interim Managers) is a large, light pink rectangle with the letters 'SIM' in white, bold, sans-serif font centered within it.

SIM

STOWARZYSZENIE
INTERIM
MANAGERS